

[Arbejdsministeren.]

bejderes forhold og bad samtidig udvalget om særlig at fremskynde arbejdet med forslag til nye regler om udstedelse af arbejdstilladelser.

I en delbetænkning fra november i fjor foreslog udvalget følgende vilkår for meddelelse af arbejdstilladelser. For det første: der skal foreligge et konkret arbejdstilbud fra en bestemt arbejdsgiver. For det andet: der skal foreligge en erklæring fra det lokale arbejdsformidlingskontor om, at egnet dansk arbejdskraft ikke har kunnet anvises. For det tredje: det skal som hidtil være en betingelse for arbejdstilladelsen, at der gives overenskomstmæssige eller sædvanemæssige løn- og arbejdsvilkår. For det fjerde: det skal være en betingelse for arbejdstilladelsen, at fremmedarbejderen indmelder sig i dansk sygeforsikring og arbejdsløshedsforsikring. Disse fire vilkår, der for det sidstes vedkommende har krævet ny lovhjemmel, er gennemført.

Udvalget foreslog endvidere, at det blev gjort til et vilkår for arbejdstilladelse for et større samlet kontingent af fremmedarbejdere til samme arbejdsgiver, at denne fremskaffede eller kunne give anvisning på egnet indkvartering. Efter det, der foreligger for mig, er denne ordning nu i funktion.

I indstillingen blev det endvidere foreslået, at arbejdsministeren efter indstilling fra det arbejdsmarkedspolitiske udvalg, hvori formændene for Dansk Arbejdsgiverforening og LO har sæde, skal fastsætte retningslinjer til regulering af tilgangen af udenlandsk arbejdskraft under hensyn til de til enhver tid foreliggende oplysninger om arbejdskraftsituationen, herunder om mangel på arbejdskraft af nærmere angiven art.

I øvrigt foreslog udvalget, at det pålægges arbejdsgivere, som beskæftiger fremmedarbejdere, at afgive indberetninger herom, og at der på grundlag heraf etableres et register over fremmedarbejdere. Den fornødne lovhjemmel til at pålægge arbejdsgiverne den nævnte indberetningspligt blev tilvejebragt ved ændring af fremmedloven i maj i år.

De stillede forslag kræver længere tids forberedelse. Det gælder særlig etableringen af gæstearbejderregisteret, der for at tilgodese de forudsatte, retkrævende formål

må oprettes som et EDB-register. Den såkaldte penneskaftmetode er ikke anvendelig i denne forbindelse.

I erkendelse heraf indstillede en del af udvalgets medlemmer som en overgangsordning, at arbejdstilladelse skal være opnået inden indrejse her til landet. En sådan overgangsordning gennemførtes med virkning fra den 1. januar 1970. Selv om den stramme situation på det danske arbejdsmarked har medført en forøget tilstrømning af gæstearbejdere i indeværende år, er det dog min bestemte opfattelse, at kravet om arbejdstilladelse før indrejse har medført en væsentlig begrænsning i antallet af førstegangsarbejdstilladelser sammenlignet med, hvad en uændret ordning ville have ført til.

Imidlertid viste det sig, at kravet om, at arbejdstilladelse skal foreligge før indrejse, medfører visse ulemper, navnlig skal jeg nævne kødannelser ved konsulater i Tyskland og betydelige udgifter og gener for de fremmede, der søger førstegangstilladelser. Efter en drøftelse med formændene for Dansk Arbejdsgiverforening og LO og med formanden for fremmedarbejderudvalget anmodede jeg derfor i juni i år udvalget om at overveje en ændret indslusningsordning byggende på det princip, at arbejdstilladelse skal være opnået før afrejse fra bopælslandet. Udvalget har den 20. oktober — altså for en 14 dages tid siden — afgivet en indstilling byggende på dette princip. Denne indstilling er nu genstand for overvejelse, og det arbejdsmarkedspolitiske udvalg vil få lejlighed til at udtale sig om indstillingen, før en endelig indslusningsordning fastlægges.

Den forstærkede tilstrømning af arbejdskraft fra udlandet i 1970 har medført, at gæstearbejdernes tilpasningsproblemer her i landet med rette påkalder sig stor opmærksomhed. Da jeg som nævnt vil tage denne side af gæstearbejderproblemerne op i min redegørelse i folketinget i december, skal jeg ikke nu gå nærmere ind herpå. Men jeg vil dog gøre en enkelt bemærkning om de boligspørgsmål, tilgangen af udenlandsk arbejdskraft har rejst.

Det siger vist sig selv, at når der i løbet af halvandet år pludselig sker en tilgang på henimod 15.000 gæstearbejdere, og en stor del af dem beskæftiges i hovedstadsområdet, hvor boligknapheden er størst, så står der